

1

HURRIA

Vesteix còmodament. Porta vel shayla i un conjunt de dues peces d'origen palestí format per un pantaló ampli (sirwal), un cinturó (sinnar) i un vestit (zob) les puntes del qual es recullen dins del cinturó. S'adreça al públic:

HURRIA: *Salam aleikum...* I Déu va crear el Paradís entre els rius Tigris i Eufrates... En el meu jardí. Perquè, segons es contava, aquell vell jardí era tot el que encara quedava del paradís primer on Adam es va passejar entre palmeres i aigua i tota mena de bèsties... Es tracta d'una llegenda domèstica que passava de pares a fills ja que en la meua família sempre es va donar una barreja de totes les vivències d'aquella terra, Mesopotàmia... Però si a Bagdad va créixer el Paradís, allí es va donar també la derrota de l'home expulsat i el crim de Caín... Què significa tot això? De quin fang tan estrany ens van fer?... Deixem-ho córrer. Ara només vull contar-los una història que va passar al lloc on, segons l'antiga creença familiar, un dia es va enlairar també el Jardí de l'Edén.

Es trau el vel i comença l'acció: llum al jardí. Palmeres, tarongers, flors, plantes i dues pomeres: una gran i potent i una altra petita i en procés de creixement. A un costat, al fons, es veu l'ala d'entrada a la casa. Sota els arbres, una gran taula de treball amb llibres, llapis, pintures, etc. on HURRIA prepara dibuixos i esbossos per a una nova exposició. És un capvespre de tardor càlid i clar. Entra UMM amb el cistell de la compra. Vesteix una túnica fosca (abaia) i vel hijab. Sembla molt cansada.

HURRIA: Què et passa?

UMM: Res.

HURRIA: Res? Estàs molt fatigada i a penes pots respirar... (*UMM s'asseu i HURRIA li ofereix un got d'aigua.*) Tin; beu. I ara et trauré el mocador perquè se't ventile el cap... (*UMM l'atura.*) Per què no? No hi ha ningú.

UMM: He vist el meu fill.

HURRIA: Ali?

UMM: Sí, Ali; ja no me'n queda un altre.

HURRIA: Una altra vegada?

UMM: I una altra vegada se n'ha anat sense dir res. M'ha mirat i ha desaparegut... Per què?

HURRIA: Quan l'has vist? On?

UMM: A l'eixida de la carnisseria, després de comprar el corder; tothom parlava d'una altra guerra... Déu meu... ja em vam patir una, els morts, els soldats que ens arranquen el vel... i de sobte... allà, enmig de les dones i la gent...

HURRIA: Estàs segura?

UMM: I com no he d'estar-ho si és el meu fill?

HURRIA: I si fos algú altri que se li assembla?

UMM: No, impossible; era Ali. Per què em fuig i no ve a vore'ns?

HURRIA: Potser no vol comprometre'ns.

UMM: Hi ha moltes maneres de posar-se en contacte sense perjudicar-nos. Sobretot a tu, però jo... sóc la seua mare... Que ja no se'n recorda que el vaig portar dins del meu ventre i el vaig alimentar?... Què més puc fer?

HURRIA: Res; no podem fer res. Si és real, ja ens buscarà.

UMM: Real? I com no ha de ser real si jo l'he vist? Però no ho entenc, no ho puc entendre... I tampoc no entenc per què Déu ens fa patir d'aquesta manera...

HURRIA: No hauries de pensar tant en Déu.

UMM: Jo no sóc com tu i si Déu no m'ajuda... Tota la meua força és Déu i el meu fill.

HURRIA: Prou, Umm; ja n'hi ha prou. Estàs obsessionada.

UMM: I tu no ho estaries?

HURRIA: Només vull que no patisques més inútilment.

UMM: Inútilment? Com es nota que no tens fills...

HURRIA: Amb fills o sense, tothom pot entendre que aquesta obsessió no té cap sentit.

UMM: Ah, no? No hi ha patiment més dolorós per a una mare que no saber on és el seu fill... O vore'l i que ell s'amague com un fantasma...

HURRIA: Potser és que no és res més que això, un espectre; una creació de la teua ment...

UMM: No; en absolut. Era real i ben real.

HURRIA: Però han passat més de deu anys...

UMM: Sé perfectament els anys, mesos, setmanes, dies, hores i minuts que han passat des de l'atac americà de 1991 fins ara. El meu cor no és més que un calendari i un rellotge des que em van arrancar el marit i el fill major...

HURRIA: La guerra sempre és cruel.

UMM: Ali estava a casa amb mi perquè només tenia dotze anys... Però després es va fondre, va desaparèixer...

HURRIA: I si ha mort?

UMM, *negant-se a acceptar-ho:* Mort? No, no; mort, no...

HURRIA: Per què no? És una possibilitat que no podem descartar.

UMM: Totes aquestes aparicions volen dir alguna cosa...

HURRIA: Què?

UMM: No ho sé. La guerra me'l va arrencar i ara la guerra me'l tornarà; és just.

HURRIA: Acabaràs malalta, si hi penses més.

UMM: Al contrari, he viscut com adormida i vore'l m'ha tornat a despertar. Té els mateixos ulls del seu pare...

HURRIA: Ali no s'assemblava al teu marit.

UMM: Ah, no?

HURRIA: Li vaig fer un retrat...

UMM: Sí; i va ser un retrat que les bombes també van destruir.

HURRIA: Vaig haver d'estudiar el seu rostre durant moltes hores per captar aquells ulls. Ali tenia la teua mirada.

UMM: La meua mirada?

HURRIA: Sí.

UMM: I això què importa.

HURRIA: Importa perquè no pots continuar ni un dia més somiant i confonent la realitat amb les fantasies.

UMM: Tu també mires les coses com si foren escultures i no fas més que comprar trastos i trastos... Tota la teua vida és fantasia. Sempre ho ha sigut.

HURRIA: No és el mateix; jo sé on s'acaba l'art i comença la vida. Comprenc el teu dolor i tots els teus temors, però has de pensar en tu mateixa.

UMM: Jo mateixa? I això què significa?

HURRIA: Que no tornaràs al mercat.

UMM: Per què no?

HURRIA: Aniré jo.

UMM: Tu?

HURRIA: Jo, sí; jo.

UMM: Déu meu, tu només entens de dibuixos, pinzells i colors... Però no en saps res de creïlles, tomaques, espècies... Això no són coses per a una escultura, sinó per al perol de cada dia... (*Riu.*) Tu en el mercat... Ens moriríem de fam i en compte de llet, segur que hi compraves més pedres i fang... No, el mercat és cosa meua. Tants anys de bloqueig està buidant les parades i cal tenir molt d'ull perquè no t'enganyen. Sembla mentida que hi haja tramposos, però n'hi ha; tramposos, estafadors i lladres... S'aprofiten de qualsevol ingenu i tots busquen els diners per salvar la família. Ho comprenc, però no s'ha d'enganyar ningú; Déu els castigarà. (*Canvi. Es treu el vel.*) Bé, ja n'hi ha prou; no vull discutir més. Prepararé el sopar.

HURRIA: En serem tres.

UMM: Tres?

HURRIA: Vindrà algú més.

UMM: Melek?

HURRIA: No; Melek, no.

UMM: Qui?

HURRIA: Algú.

UMM: Un altre fantasma com el meu fill?

HURRIA: No; una persona realment viva.

UMM: Qui?

HURRIA: Es fa tard i ja no deu tardar...

UMM: Una dona? Una altra galerista? Benvinguda si vol comprar-te alguna cosa, però no les suporte. Ja saps que

no suporta la pedanteria d'aquestes dones... A més, no sé si podem oferir-li un bon sopar.

HURRIA: No et capfiques; menjarà el que li posem.

UMM: No vull que sembles una pobra.

HURRIA: I no ho semblaré. La immensa majoria està pitjor que nosaltres.

UMM: Sí, això sí; però tampoc no és cap consol.

HURRIA: Es tracta d'una jove.

UMM: Jove? Vindrà una xica jove a sopar?

HURRIA: I s'hi quedarà un temps amb nosaltres.

UMM: Quant de temps?

HURRIA: No ho sé; quan vinga ens ho dirà.

UMM: Alegre?

HURRIA: Què?

UMM: És una xica alegre?

HURRIA: No ho sé; no la conec.

UMM: I la fiques a casa sense conèixer-la?

HURRIA: Jo no la conec, però els meus amics, sí.

UMM: Quants anys té?

HURRIA: Poc més de vint. No sé. Vint-i-tres...

UMM: L'edat del meu Ali?

HURRIA: Més o menys.

UMM: Segur que serà una xica preciosa. Pastís de poma; li faré un meravellós pastís de poma.

HURRIA: I si no li agrada?

UMM: Com vols que no li agrade? Són les pomes de Déu.

HURRIA: No exageres.

UMM: Exagerar? Incrèdula. Recordes el que deia la teua iaia?

HURRIA: La meua àvia s'assemblava massa a tu.

UMM: A mi? Ja m'agradaria, ella era bona i culta i amant de Déu; jo en canvi...

HURRIA: Us assembleu més del que no et penses.

UMM: Que et passa, hui? No fas més que dur-me la contrària, no puc vore Ali, l'àvia i jo som idèntiques... Hauries de calmar-te.

HURRIA: Estic tranquil·la.

UMM: No és veritat; estàs excitada i nerviosa perquè no trobes el que busques per a l'exposició, però jo no en tinc la culpa.

HURRIA: I qui te'n fa responsable?

UMM: Si no fóra perquè et conec des que vas nàixer, pensaria que ets una altra dictadora.

HURRIA: Dictadora, jo?

UMM: T'ofens?

HURRIA: No, en absolut; em vénen ganes de riure.

UMM: Doncs riu, riu; ell tampoc s'immuta quan li diuen dictador.